

Prymusek

NUMER IV (293)

MAJ/CZERWIEC 2023

Edytorial

Edytorial

Gorące, czerwcowe dni przed zbliżającym się końcem roku szkolnego upływają nam w atmosferze integracyjnych wyjazdów, a także ostatnich sprawdzianów i kartkówek.

Ósmoklasiści w końcu oddychają pełną pierśią i korzystają z pierwszych promieni słonecznych. Należy się im! Majowy egzamin zaliczony (z opowieści wynika, że nie najgorzej J).

Młodzi uczniowie z niecierpliwością wyczekują beztrudnej zabawy, ale pierwsze dni czerwca to ostatnia prosta do mety o najwyższe oceny na świadectwie.

W szkolnych kuliach krążą plotki i ploteczki, kto gdzie i kiedy wyjeżdża. Nie ulega wątpliwości, że zarówno MY-zmęczeni nauką uczniowie, jak i NASZI NAUCZYCIELE-obciążeni stosami zeszytów i sprawdzianów, potrzebujemy odpoczynku i naładowania baterii, by we

wrzesień 2023 roku wkroczyć ze zdwojoną siłą.

Czy wiecie, że do pierwszego dnia lata został zaledwie tydzień?!

Szalonych, chociaż bezpiecznych wakacji. Nowych przyjaźni bądź umocnienia dotychczasowych relacji!

Radości z wspaniałych przeżyć!

Tego sobie i Wam życzę w imieniu Redakcji „Prymuska”

Amelka i Tosia Zmysłowskie z kl. 8 a

W TYM NUMERZE:

[Edytorial](#) 1

[Coś dla ciała, coś dla ducha](#) 2

[Tym żyjemy...](#) 3

[Wehikuł czasu](#) 4

[Strefa kultury](#) 5

[Świat nauki](#) 6

[Nie do szuflady](#) 6

[Płońsk znany i nieznan](#) 7

[Karuzela śmiechu](#) 8

[Autorytety są wśród nas](#) 9

Coś dla ciała, coś dla ducha

Coś dla ciała, coś dla ducha

Pod koniec czerwca rozpoczynamy wakacje. Jest to czas wolny od szkoły. Wykorzystujemy go na odpoczynki, podróże, spotkania z rodziną i znajomymi. Podczas wakacji musimy

pamiętać o przestrzeganiu zasad bezpieczeństwa. W tym artykule chcemy Ci je przypomnieć.

1. Chronić się przed słońcem. Używać kremów z filtrami.

2. Pij dużo płynów.

3. Zwracaj uwagę na to, co jesz. Korzystaj z sezonowych warzyw i owoców.

4. Uważaj nad wodą.

5. Dobrze przygotuj się do wędrówek.

6. Na terenach zielonych zabezpieczaj się przed kleszczami i owadami.

7. Zabierz na wyjazd apteczkę pierwszej pomocy.

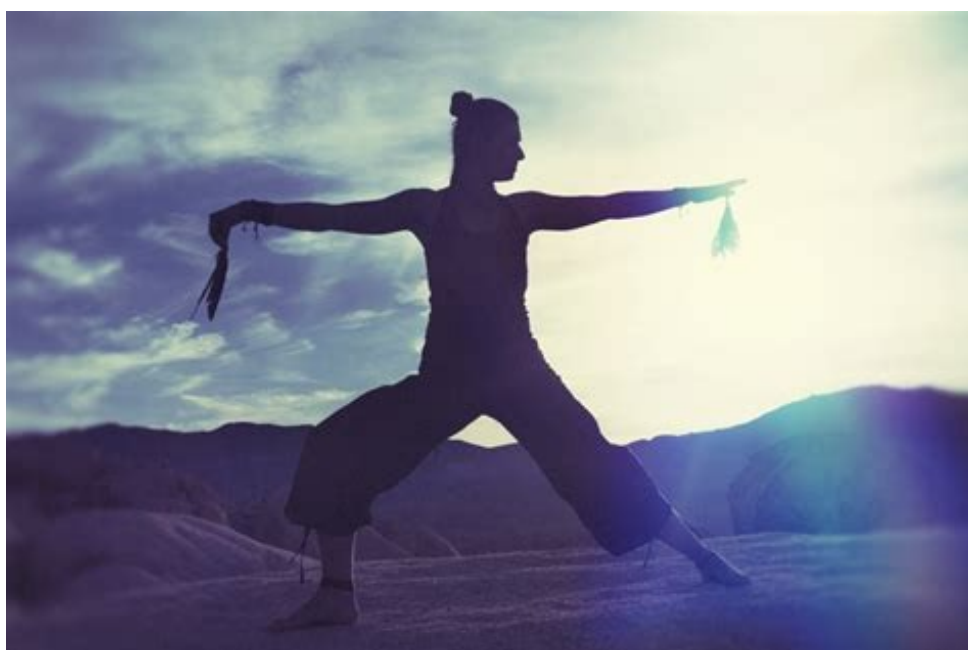
8. Naucz się podstaw ratowania życia lub przypomnij je sobie.

9. Pamiętaj o numerach alarmowych.

10. Za granicę zabierz ze sobą kartę EKUZ.

Karolina Żółtowska

Iga Osiał kl.8a

Tym żyjemy...

Tym żyjemy...

Czerwiec to początek lata i bez troski. W tym miesiącu uczniowie myślą o nadchodzących wakacjach. Wyjeżdżają na wycieczki i uczestniczą w wielu interesujących wydarzeniach, które urozmaicają monotonię szkolnego życia. Oto co w ostatnim miesiącu działo się w naszej szkole.

Z okazji Dnia Dziecka każ-

zabawa zarówno dla nauczycieli, jak i uczniów. 6 czerwca po raz kolejny odbył się Memoriał Im. Andrzeja Bujakowskiego. Wszystkie szkoły podstawowe z Płońska rywalizowały ze sobą w turnieju piłkarskim. Zwycięzcami okazali się nasi zawodnicy. Następnego dnia miała miejsce akcja „Czytanie na polanie”. Jednym z punktów programu było spotkanie z pisarką, panią

ski o przyjęcie do wymarzonych szkół. W Płońsku mieli do wyboru: Zespół Szkół nr 1 im. Stanisława Staszica, Zespół Szkół nr 2 im. Leona Rutkowskiego oraz I Liceum Ogólnokształcące im. Henryka Sienkiewicza. Dzięki szerokiej ofercie kierunków każdy mógł znaleźć coś, co go interesuje: liceum, technikum lub szkołę branżową. Miłym wydarzeniem dla ósmoklasistów był bal,

Dzień Dziecka

dy, kto 1 czerwca ubrał się w piżamę, nie był pytany. Została również przeprowadzona gra polegająca na rozpoznaniu kadry nauczycielskiej na zdjęciach sprzed lat. Była to świetna

Yvette Żółtowską – Darską. Ostatnie tygodnie były także czasem na podjęcie przez ósmoklasistów decyzji dotyczącej dalszej edukacji. Tegoroczni absolwenci musieli złożyć wnio-

podczas którego wszyscy doskonale się bawili.

23 czerwca odbędzie się uroczystość zakończenia roku szkolnego, a po niej rozpoczną się długo wyczekiwane wakacje!

Wehikuł czasu

Sienkiewicz i Płońsk, czyli o nobliście słów kilka

Henryk Adam Aleksander Pius Sienkiewicz urodził się 5 maja 1846 roku w Woli Okrzejskiej. Jego matką była Stefania Sienkiewicz z domu Cieciszowska, a jego ojcem Józef Sienkiewicz. W

herów – Henryk Sienkiewicz – napisał swoją pierwszą, nigdy nie opublikowaną powieść, pt. „Ofiara”.

We wrześniu tego samego roku uzyskał świadectwo dojrzałości z oceną dostateczną. Został przyjęty na wydział prawa do Szkoły

zek nie trwał długo, gdyż 31-letnia Maria w 1885 r. zmarła na gruźlicę. Z tego małżeństwa urodziło się dwoje dzieci – syn Henryk Józef i córka Jadwiga. Drugą żoną Sienkiewicza była Maria Wołodkiewicz, a ślub zawarli w 1893 r. Maria zmarła w sierpniu 1925 r. Trzecią żoną pisarza była Maria Babska, która była jego cioteczną siostrzenicą. Zmarła w w październiku 1925 r.

Sienkiewicz sporo podróżował, jednak szczególną miłością pałał do pisarstwa – napisał wiele ponadczasowych dzieł – między innymi „Ogniem i mieczem”, „Potop”, „Pan Wołodyjowski”, „Krzyżacy”, „Quo vadis”, „W pustyni i w puszczy” czy nowele takie jak: „Janko Muzykant”. W 1905 roku pisarz został uhonorowany Literacką Nagrodą Nobla. Zmarł 15 lipca 1916 roku w wieku 70 lat. Początkowo pochowano go w Vevey, natomiast w 1924 roku, już w wolnej Polsce, prochy Sienkiewicza zostały uroczystie sprowadzone do ojczyzny.

Opracowanie: Lena Pierścieniak i Gabriela Ziętarska, kl. 4d

wieku 12 lat, mieszkając początkowo w Warszawie tuż obok ulicy Świętojańskiej, Sienkiewicz rozpoczął naukę w warszawskim Gimnazjum Realnym.

W wieku 19 lat przyjechał do wsi Poświętne koło Płońska (dziś terytorium miasta). Spędził tu rok swojego życia – od sierpnia 1865 roku do sierpnia 1866 roku. Jednak to okres przełomowy w życiu Sienkiewicza. Dojrzała, zarabiając na siebie ucząc syna ziemiańskiej rodziny. Intensywnie się uczy, a w wolne wieczory dużo czyta, zgłębiając ukochaną literaturę i historię. Tu podejmuje decyzję, że kiedyś będzie pisarzem. Właśnie w Płońsku – w Poświętnem, dziewiętnastoletni gubernier rodziny Wey-

Główniej Warszawskiej. 25 października 1866 r. jednak zrezygnował z tego kierunku. W 1869 r. debiutował jako dziennikarz, pisał pod pseudonimem „Litwos” do „Gazety Polskiej” oraz „Niw”. Sienkiewicz miał trzy żony: Pierwszą była Maria Szetkiewicz. Ich ślub odbył się 18 sierpnia 1881 r. Ich zwią-

Strefa kultury

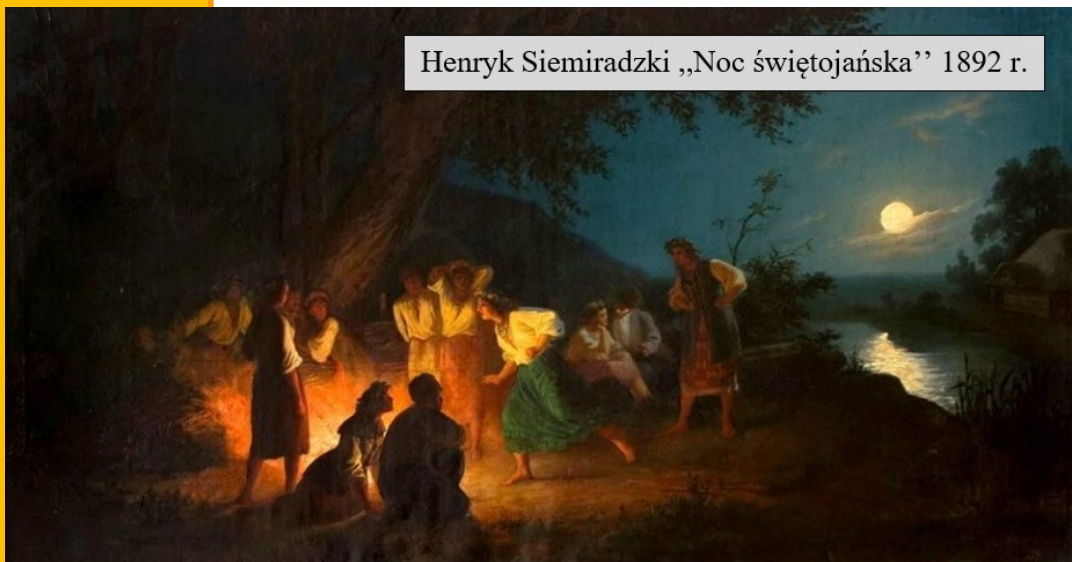
Noc Kupały

Jest to święto pierwotnie obchodzone przez pogańskich Słowian z różnych części Europy, podczas letniego przesilenia w nocy z 23 na 24 czerwca, czyli podczas najkrótszej nocy w roku. Święto to w tradycji ludowej kończyło cały cykl obrzędów (rozpoczynający się od zaduszek) mający zapewnić powrót na ziemię „czasu życia”, a więc czasu urodzaju, dobrobytu i szczęścia. Noc Kupały (zwana też w zależności od regionu, kupalnocką, sobótką czy palinocką) poświęcona żywiołom wody i

nabierała innych niespotykanych i trudnych do zrozumienia właściwości. Po wszechnie uważano, że tej nocy woda oprócz właściwości leczniczych, ma zdolności magiczne. Kąpiel po zmroku lub przed wschodem słońca leczyła rozmaite dolegliwości, jako że woda była wówczas uzdrawiającym żywiołem należącem do księżycy. Chętnie nie tylko zanurzano się w wodzie, ale też skrapiano się kropelkami nocnej rosy, co podobno zapewniało spotkanie swojej drugiej połówki, ponieważ noc sobótkowa była również nocą łączenia się w pary.

świętowania dla dziewcząt było też puszczanie wianków z nurtem rzek. Jeśli wianek został wyłowiony przez kawalera, oznaczało to jej szybkie zamążpójście. Jeśli płynął, dziewczyna nieprędko miała wyjść za mąż. Jeśli zaś płonął, utonął lub zaplątał się w sitowiu, wróżyło to staropanieństwo. Młode kobiety splatały wianki z polnych kwiatów i magicznych ziół, wpinały w nie płonące łuczycywa i w grupie ze śpiewem i tańcem puszczały je z biegiem rzek i strumieni. Poniżej czekali chłopcy, którzy najczęściej w tajemnym porozumieniu

Henryk Siemiradzki „Noc świętojańska” 1892 r.

ognia, i związanym z nimi odpowiednio Słońcu i Księżycowi, była świętem miłości, płodności, radości, zdrowia i urodzaju.

Moc świętojańskiej wody

W noc świętojańską woda

Dla dziewcząt, które nie były jeszcze nikomu narzeczone, noc Kupały była szansą zdobycia ukochanego.

Wianki

Podstawowym elementem

z dziewczętami, czasem licząc na łut szczęścia, wyławiali wianki z wody. Każdy, któremu się to udało, wracał do świętujących przy ognisku, by znaleźć właścicielkę wyłowionego wianuszka. Jeśli chłopakowi nie podobała się właścicielka

wianka, nie pod-

chodził do niej, a ona co najmniej jeszcze przez rok pozostawała w stanie panieńskim.

Agata Przygódzka kl. 5c

Świat nauki

Wśród autorów jest ponad 200 noblistów. W Polsce od 1991 r. „Świat Nauki” jest polską edycją amerykańskiego magazynu

„Scientific American”, a jego pierwszy numer ukazał się w 1845 r. Zaciekawionych odkryciami i nowymi technologiami za-

chęcamy do lektury pisma.

Redakcja

Nie do szuflady

Moja Rodzina

Tata Marcin – mój kochany,
już od rana zabiegany,
coś naprawi, coś posprząta,
po garażu wciąż się krząta.
Kurze, gwoździe i wiertarka,
w jego ręku też jest miarka.

Mama Justyna wciąż zabiega-
na,
robi śniadanko nam od rana,
Sprząta, pierze, obiad
gotuje
i w naszym domu już
nikt nie głoduje.
Kuchni to jest nasza
królowa,
ciasteczka upiec zawsze
gotowa.

Siostrzyczka Laura wciąż roze-
śmiana,
nowe zabawy wymyśla z rana.
Biega i skacze, krzyczy i śpie-
wa,
codziennie inne humory mie-
wa.
Łobuz to mały i rozrabiaka,
ale uwielbiam tego dzieciaka.

Nie oddam nikomu mojej
rodziny,

bo ona pamięta, gdy mam
urodziny.
Zawsze pocieszy, gdy mina
nie tęga,
w obronie mojej stawać przy-
sięga.
Wielki skarb ta moja rodzina,
bo zawsze z nimi wesoła mi-
na.

Autorka: Lena Pierścieniak, kl.
4d

Płońsk znany i nieznany

Pewnie nie wiecie, że w XV-wiecznym Płońsku istniał ratusz, waga miejska, łaźnia i postrzygalnia - urządzenie do wykańczania sukna.

Jak podają szesnastowieczne źródła historyczne na

Niemal cały rynek spłonął podczas pożaru w nocy z 25 na 26 czerwca 1826 roku. Ubodzy mieszkańcy zamieszkali w zbudowanych w pośpiechu prowizorycznych barakach.

Płońsk nie ominęło powstanie styczniowe. O północy z 22 na 23 stycznia 1863 roku na znajdujący się w naszym mieście garnizon rosyjski uderzył

niałych, a nawet w Warszawie".

W 1910 roku na płońskim rynku odbyły się podniosłe uroczystości z okazji 500-lecia bitwy pod Grunwaldem. Zainicjował je i był ich głównym organizatorem doktor Leon Rutkowski.

W pierwszych miesiącach okupacji niemieckiej z Warszawy na płoński rynek przyjeżdżały grupy dzieci, by śpiewać "zakazane piosenki".

Dla polepszenia stanu sanitarnego i estetycznego w mieście w 1949 roku przeniesiono w pobliżu Rutek odbywające się do tej pory na płońskim rynku targi.

W 1969 r. w "Trybunie Mazowieckiej" można było przeczytać o dobiegających końca pracach przy przebudowie rynku: "Po generalnej przebudowie rynek będzie jak nowy. Znikną kocie łby. Na ich miejsce powstanie kilkanaście stanowisk parkingowych".

W latach 60. na płońskim rynku zatrzymywały się dalekobieżne autobusy PKS.

Lena Piątkowska kl. 7b

Zbiory Pracowni Dokumentacji
Dziełowej Miasta Płońsk

skwerze przy ul. Pułtuskiej znajdował się murowany kościół gotycki. Został zniszczony podczas wojen ze Szwedami i rozebrany na początku XIX wieku.

Pod koniec osiemnastego stulecia na 178 domów w Płońsku tylko klasztor, kościół i jeden budynek żydowski w rynku były murowane. 41 domów należało do szlachty, 9 do duchowieństwa, 73 do mieszczan i 55 do Żydów. W Płońsku był też szpital i więzienie.

W 1819 r. podjęto decyzję o rozbiórce stojącego w rynku ratusza.

400-osobowy oddział powstańczy. Niestety, dowódca rosyjski został uprzedzony o planowanej akcji i w pełnym przygotowaniu czekał na atak. Polacy nie wytrzymali naporu Rosjan i rozpoczęli odwrot. Za pomoc powstańcom kasacją zakonu karmelitów zapłaciło płońskie duchowieństwo.

W 1876 r. "Korespondent Płocki" donosił: "Płońsk. Urządzono trotuary asfaltowe wokoło rynku i na kilku główniejszych ulicach. Chodniki te odznaczają się szerokością większą od podobnych trotuarów w miastach guber-

Karuzela śmiechu

1. O byczku Stefanie

Pewien chłopiec w wakacje pojechał na wieś do dziadków i zobaczył pięknego byczka wypowiedział zdanie „Nazwę cię Stefan i już zawsze będziemy razem”. Kiedy chłopiec za rok pojechał do dziadków nie mógł go znaleźć, kiedy zapytał babci odpowiedziała „Stefan się ożenił i wyjechał, chodź na obiad, zrobiłam dobre mięsko”, jednak nie powiedziała, że to ze Stefana.

2. Potwór spod łóżka

Pewnego wieczoru Antek zawołał tatę i powiedział „Pod łóżkiem jest potwór!”. Tata, zajrzawszy pod łóżko, zobaczył lustro, w którym zobaczył siebie. Chłopiec próbował mu powiedzieć, że sam nim jest.

3. Powrót z wakacji

W samolocie spotykają się dwie przyjaciółki.

- Właśnie wracam ze wspaniałych wakacji - mówi jedna.

- Tak? A co ciekawego widziałaś? - pyta druga.

- Nie wiem jeszcze. Nie zdążyłam jeszcze wywo-

łać zdjęć.

4. Wakacyjne ceny

Jaka jest różnica między wczasami w górach, a wczasami nad morzem?
- W górach ceny są wysokie, a nad morzem słone.

Wybór: Dawid Piechna, kl. 4d

Autorytety są wśród nas

Maja Ostaszewska jest to polska aktorka teatralna i filmowa oraz działaczka społeczna. Jest moim autorytetem, inspirowała mnie do dbania o środowisko i otaczające nas zwierzęta. Aktorka jest węganką, krytykuje zabijanie zwierząt dla jedzenia i dla futer. Regularnie umieszcza proekologiczne posty na swoim Instagramowym profilu, a podczas spektakli teatralnych zdarza jej się wygłaszać proekologiczne manifesty. Zorganizowała jeden w nowym teatrze w „(A)polloni”.

Urodziła się 3 września 1972r. w Krakowie. Zagrała w filmach takich jak: „przemiany”, „Katyń”, „Uwikłanie”.

Maja Śladowska kl. 5c

Florence Griffith-Joyner – amerykańska lekkoatletka, sprinterka. Trzykrotna mistrzyni olimpijska w biegu na 100 m, 200 m i sztafecie 4 x 100 m, dwukrotna wicemistrzyni olimpijska w biegu na 200 m i sztafecie 4 x 400 m. Aktualna rekordzistka świata w biegu na 100 m i 200 m. Do dziś jej rekordy pozostały niepokonane. Urodziła się 21 grudnia 1959 roku w Los Angeles. Zmarła nagle podczas snu na atak padaczki 21 września 1998 roku w Mission Viejo.

Jest ona dla mnie autorytetem ponieważ musiała być bardzo silna, odważna, zdecydowana i musiała mocno wierzyć w siebie, aby uzyskać takie wyniki w lekkoatletyce.

Victoria Maliszewska kl. 5c

26 maja to święto wszystkich mam. Pamiętaliśmy o naszych mamach i na pewno złożyliśmy im w tym dniu życzenia. Miło, że wychowały inteligentnego człowieka. Święto to jest obchodzone jako wyraz szacunku dla wszystkich matek. Data obchodów Dnia Matki zależy od państwa, w którym jest świętowany. W Polsce 26 maja. W Rumunii, Portugalii lub Hiszpanii mamy szczególnie docenia się w pierwszą niedzielę maja. Z kolei w drugą niedzielę Dzień Matki obchodzi się w 77 in-

nnych krajach, między innymi w Stanach Zjedno-

zonych, Australii, Japonii, Turcji, Republice Południowej Afryki, Ukrainie czy na Kubie.

1 czerwca to dzień wszystkich dzieci. Dzień Dziecka został utworzony w roku 1954 przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych. Celem tego dnia jest zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom z całego świata. W to święto, każde dziecko powinno czuć się dowartościowane, to nie musi być prezent wystarczy choćby miłe słowo.

A kiedy jest Dzień Ojca? Uwaga, w Polsce przypada 23 czerwca (tym razem świętujemy też zakończenie roku szkolnego 2022/2023). To święto znane jest także w wielu innych krajach.

Laura Ługowska kl. 7b

Dziękujemy redaktorom bieżącego numeru. Zachęcamy do przesyłania materiałów. Prosimy o plik w programie Word z rozszerzeniem .doc, czcionka Times New Roman 12, interlinia 1,0. Zdjęcia z nazwą taką samą jak plik .doc załączamy osobno, a nie wstawiamy w dokument.

Opiekunowie gazetki: p. Marzanna Chełmicka, p. Joanna Rachobińska, p. Karina Godlewska-Sobótka, p. Łukasz Kwiatkowski, p. Piotr Rutkowski.